

## Европейски и Кандаски граждански организации призовават за отхвърляне на СЕТА

Ноември 2016

Ние, долуподписаните граждански организации от Канада и ЕС изразяваме дълбоките си опасения относно Всеобхватното икономическо и търговско споразумение (ВИТС/СЕТА) между ЕС и Канада. По време на дългия процес на преговори и правната проверка, ние многократно посочвахме главните проблеми с текста на СЕТА. Предложихме конкретни решения, които биха спомогнали за промяна към по-прозрачна и демократична търговска политика, подкрепяща основните права на хората и околната среда в своята същност. Но нашите опасения не бяха взети предвид при подписването на СЕТА през Октомври, 2016 г. Ето защо ние заявяваме нашата твърда опозиция срещу ратификацията на споразумението.

Нашите възражения се споделят от нарастващ брой граждани от двете страни на Атлантика. Рекордните 3,5 милиона граждани от цяла Европа подписаха петицията срещу СЕТА и нейното споразумение - близък, Трансатлантическо търговско и инвестиционно партньорство между ЕС и САЩ (ТТИП) [i](#). Над 2,100 местни и регионални правителства се обявиха като зони свободни от СЕТА и ТТИП [ii](#). Конституционни жалби срещу СЕТА бяха подадени в Германия [iii](#) и Канада [iv](#), Европейския съд се очаква да се произнесе относно законността на спорните привилегии, които СЕТА дава на чуждите инвеститори [v](#).

От двете страни на Атлантика, фермери, синдикати, групи за защита на правата на потребителите, здравни, природозащитни, потребителски и други неправителствени организации, както и организации на малки и средни предприятия се обявиха против споразумението [vi](#). През октомври тази година, опасенията на четири белгийски регионални правителства относно негативното влияние и опасната "Система от инвестиционни съдилища" почти спряха техните федерални правителства от подписване на СЕТА.

Въпреки споровете канадското правителство и европейските институции се опитват да ускорят ратифицирането на СЕТА. В Канада законодателство, което позволява на СЕТА да влезе в сила е вече прието, без да бъдат допуснати никакви обществени обсъждания. Изглежда, че Европейския парламент също няма да даде време за обсъждания и ще ограничи дебата относно ратифицирането на текста на СЕТА, който е дълъг 1,600 страници. След това големи части от споразумението ще бъдат приведени в сила предварително – много преди парламентите на 28-те членки на ЕС да се произнесат.

За да се събере подкрепа за ратифицирането на СЕТА и да успокои опасенията, много декларации бяха прикрепени към споразумението. Но откакто текста беше публикуван в началото на 2016, той остава непроменен. И въпреки придружаващите го становища като „Съвместния инструмент за интерпретация“ на Канада и ЕС, експерти показаха, че фундаменталните проблеми в СЕТА остават..[vii](#)

Бихме искали да подчертаем някои основни притеснения относно споразумението:

- СЕТА ще овласти хиляди корпорации с правото да съдят правителствата заради легитимни и недискриминационни мерки за защита на хората и планетата. В споразумението или съпътстващите го декларации няма нищо, което да спира корпорациите да използват правата си на инвеститори, произтичащи от СЕТА, за да възпират политиките от решения и въвеждане на регулациите в обществена полза, например такива за граничаване на климатичните промени. СЕТА дори оставя отворена врата за компенсация на корпорациите за изпуснати бъдещи ползи, когато промяна в политиката повлияе негативно на техните инвестиции. СЕТА изобщо не реформира механизма “Уреждане на спорове между инвеститор и държава”, а всъщност го разширява и укрепва. [viii](#)
- Системата от инвестиционни съдилища (ICS) на СЕТА осигурява на инвеститорите права, но не и съответни им задължения. Не позволява на граждани, общности или синдикални организации да подават жалби срещу компании, когато последните нарушават правилата, свързани с околната среда, здравето, безопасността, и др. Рисува да бъде несъвместимо със законите на ЕС като създава паралелна правна система, позволяваща на инвеститорите да заобикалят съществуващите съдилища. ICS е дискриминационен механизъм, защото гарантира права на чуждите инвеститори, които нито местните инвеститори, нито гражданите имат. [ix](#)
- В рязък контраст с правата на корпорациите, разпоредбите на СЕТА за правата на работниците и устойчивото развитие не могат ефективно да се налагат чрез санкции. Те остават празни твърдения, без отношение към другите глави в споразумението, застрашаващи правата на работниците, опазването на околната среда и мерките за смекчаването на промените в климата. [x](#)
- СЕТА значително ограничава способността на правителствата да създават, разширяват и регулират обществените услуги, както и да отменят неуспешни либерализации и приватизации. СЕТА е първото споразумение на ЕС, което прави либерализирането на услугите правило, а обществения интерес -изключение. Това засяга достъпа на хората до висококачествени услуги като транспорт, здравеопазване, водоснабдяване, както пречи и на опитите да бъдат осигурени обществени услуги в съответствие с целите на обществото. [xi](#)
- Независимо проучване относно икономическото влияние на СЕТА предсказва, че загуба на работни места ще има и в Канада, и в Европа, икономическия растеж ще бъде по-бавен от този без споразумението. Малкото икономически ползи няма да са за работниците, а ще отиват към собствениците на капитали. В резултат на това неравенството се очаква да бъде по-високо със СЕТА. [xii](#)
- Чрез либерализиране на финансовите пазари и ограничаване на реформите, които спомагат премахването на основни причини за финансова нестабилност и по-добрата защита на потребителите и икономиката като цяло, СЕТА прави Канада и ЕС по-уязвими от финансови кризи. [Xiii](#)

- СЕТА ще увеличи канадските разходи за лекарства най-малко с 850 милиона канадски долара (583 милиона евро) на година. Ще окаже негативно влияние върху фундаментални права като неприкосновеност на личния живот и защита на данните, ще лиши ЕС и Канада от способността да ограничава прекомерните права върху интелектуална собственост, които ограничават достъпа до знание и иновации. Някои от текстовете за правата върху интелектуалната собственост в СЕТА напомнят за Търговско споразумение за борба с фалшифицирането (АСТА), което беше отхвърлено през 2012г. след множество протести. [xiv](#)
- Правилата на СЕТА за регулаторното сътрудничество и местни регулации ще поставят допълнителни ограничения върху регулаторите и ще заздравят ролята на корпоративните лобисти в процеса на създаване на политики, като потенциално ще ограничат така нужното участие на обществото и общественения интерес в него. [xv](#)
- От двете страни на Атлантика СЕТА ще изложи фермерите на конкурентен натиск, който ще наруши препитанието им; ще увеличи корпоративния контрол върху семената; ще попречи на политиките за купуване на местна храна; ще застраши високите стандарти за производство на храна, подкопавайки усилията за насърчаване на устойчивото селско стопанство. [xvi](#)
- Мерките за предпазливост при защитата на потребителите, общественото здраве и околната среда могат да бъдат оспорени със СЕТА с твърдения, че са прекалено обременяващи, не са научно обосновани или са прикрити търговски бариери. Нищо в текста на СЕТА или съпътстващите го декларации не защитава ефективно ролята на Принципа на предпазливостта в европейската регулаторна политика, а някои части от споразумението дори препращат към противоречащи на него принципи. [xvii](#)

СЕТА е резултатът от силно засекретени преговори между правителствата на Канада и ЕС. Последният вариант на споразумението и съпътстващите го декларации игнорира почти всички основателни и конкретни предложения на гражданското общество за изменения с оглед справяне с недостатъците на споразумението. [xviii](#) Последният опит на правителството на региона Валония в Белгия да се подновят преговорите, беше блокиран. Сега остава единствено опцията да се каже 'не' или 'да' на споразумението от 1600 стр.

Ние призоваваме:

- Европейския парламент, Канадския парламент, както и националните, провинциалните и регионалните парламенти, които имат правомощия, свързани с ратифицирането, да защитят правата и интересите на хората, които представляват срещу заплахите от СЕТА, като гласуват срещу ратификацията на споразумението;
- Многото общини и други регионални и провинциални правителства, които изразиха опасения относно СЕТА, да направят така, че да бъдат чути по време на процеса на ратифициране;
- Партиите да започнат демократични консултации, съставени от гражданските общества, въз основа на нова, справедлива и устойчива търговска програма.

Както се вижда, СЕТА не е прогресивна търговска сделка. Ще бъде грешка да приемем това споразумение, с многото му обезпокояващи разпоредби, за модел на бъдещи споразумения. СЕТА е натрапчива остаряла версия на програмата за свободна търговия, създадена от и за най-големите световни мултинационални компании. Имаме нужда от парадигма, която да ни води към прозрачна и включваща търговска политика, основана на нуждите на хората и планетата. Ратифицирането на СЕТА ще ни отдалечи от тази така нужна промяна.

i [Интерактивна карта на Европейската инициатива срещу СЕТА и ТТИП](#)

ii [Зони в Европа обявили се за свободни от ТТИП и СЕТА](#)

iii [Информация за конституционна жалба срещу СЕТА от Немския конституционен съд](#)

iv [Конституционна жалба срещу СЕТА във Федералния съд на Канада](#)

v Виж повече: [Инвестиционната съдебна система в СЕТА ще бъде обжалвана от Европейския съд](#)

vi Например: [Граждански сдружения призоваха Европейските правителства да отхвърлят споразумението СЕТА; Становище относно СЕТА на Съвместния Канадски Търговски Съюз ; Малки и средни предприятия от Европа призоваха Европейските правителства да отхвърлят СЕТА](#)

vii Виж повече: [The Great CETA swindle; The EU-Canada Joint Interpretive Declaration/Instrument on the CETA; CETA to be signed unchanged, but less likely to be ratified after Wallonian resistance](#)

viii Виж повече: [CETA – Trading away democracy](#)

ix Виж повече: [The Zombie ISDS. Rebranded as ICS, rights for corporations to sue states refuse to die](#)

x Виж повече: [Making sense of CETA](#)

xi Виж повече: [CETA and Public Services](#)

xii [CETA without blinders: how cutting ‘trade costs and more’ will cause unemployment, inequality and welfare losses](#)

xiii Виж повече: “The financial services chapter: Inflating bank profits at the expense of citizens”, in [Making sense of CETA](#)

[xiv](#) Виж повече: [ACTA-CETA similarities](#); Trade and Privacy: [Complicated bedfellows? How to achieve data protection-proof free trade agreements?](#); and “Patents, copyright and innovation” and “Canada-specific concerns”, in [Making sense of CETA](#)

[xv](#) Виж повече: “Limiting how and what government regulates” and “More cooperation for less regulation”, in [Making sense of CETA](#); and [CIEL letter to Minister-President Magnette](#)

[xvi](#) Виж повече: “CETA’s threat to agricultural markets and food quality”, in [Making sense of CETA](#)

[xvii](#) [CETA, TTIP and the EU precautionary principle](#)

[xviii](#) За специфични поправки предложени от търговски съюзи и екологични организации виж: [Protocol on Dispute Settlement and Institutional Mechanisms for the trade and sustainable development and trade and labour provisions](#); [Understanding on the Provision of Public Services and Procurement](#); [Protocol on Investment Protection](#); [Understanding on the Precautionary Principle](#); [BUND proposals for amendments on public services, the precautionary principle and the promotion of renewable energy](#)